

Kommissorium for dagpengekommissionen

Dagpengesystemet udgør en hjørnesteen i den danske arbejdsmarkedsmodel. En stærk arbejdsløshedsforsikring har medvirket til et fleksibelt arbejdsmarked med høj mobilitet, og har i samspil med den øvrige arbejdsmarkedspolitik bidraget til på samme tid at give økonomisk tryghed og til at skabe vækst og velstand til danskerne.

Et fremtidigt dagpengesystem skal ses i lyset af at:

- Ansættelsesforhold og aflønningsformer er mere fleksible og forskelligartede.
- Den aktive indsats for at hjælpe ledige tilbage til arbejdsmarkedet er udbygget og intensiveret.
- Realiseringen af det indre marked og øget arbejdskraftmobilitet i Europa betyder samtidig, at dagpengesystemet skal fungere på et stadigt mere internationalt arbejdsmarked.

Regeringen ønsker et moderne, fleksibelt og robust dagpengesystem med en høj andel af forsikrede. Samtidig skal dagpengesystemet også fremadrettet yde økonomisk tryghed for medlemmer ramt af ufrivillig ledighed og sikre, at ledige står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Dagpengesystemet skal fremover tilpasses, så det i højere grad passer til det nuværende arbejdsmarked med forskelligartede arbejds-, ansættelses- og aflønningsforhold. Indretningen af dagpengesystemet skal endvidere passe til et stadigt mere internationalt arbejdsmarked.

Regeringen ønsker endvidere at fremme et enklere dagpengesystem, der er lettere at administrere, og hvor det er tydeligt for medlemmerne, hvilke regler, rettigheder og pligter der gælder.

Endelig ønsker regeringen at fremme et robust og økonomisk holdbart dagpengesystem, således at dagpengesystemet fremtidssikres.

På den baggrund nedsætter regeringen en dagpengekommission med uafhængige sagkyndige medlemmer samt med deltagelse fra arbejdsmarkedets parter.

Kommissionen skal belyse og analysere:

- Balancen mellem dagpengesystemets enkeltelementer, herunder kompensation, optjenings-, ydelses- og referenceperiode set i forhold til ansættelsessikkerhed og dagpengesystemer i andre Nordeuropæiske lande.
- Fordele og ulemper ved at gøre dagpengesystemet mere fleksibelt i forhold til skiftende konjunkturer.
- Fordele og ulemper ved udvide eller indsnævre forsikringselementerne i dagpengesystemet. Konkret kan der ses på mulighederne for heltids- og deltidsforsikring, supplerende dagpenge, dimittenddagpenge og dagpenge for selvstændige. Endvidere kan der ses på forskellige kombinationer af dækningsgrad, varighed af ydelsen mv. inden for et fast finansieringsbidrag fra staten.
- Tilpasninger, der tilskynder, at ledige i dagpengesystemet kan besætte alle typer job, fx via øget faglig eller geografisk mobilitet, samtidig med, at systemet også fremadrettet yder økonomisk tryghed for personer ramt af ufrivillig ledighed.
- Hvorvidt der er i relation til dagpengesystemet er særlige problemstillinger vedrørende specifikke grupper på arbejdsmarkedet, herunder seniorer.
- Mulige tilpasninger af principperne for beregning af dagpenge med henblik på at sikre større overensstemmelse med nutidens ansættelses- og aflønningsvilkår.
- Mulighederne for at forenkle og afbureaukratisere dagpengesystemet med det sigte at lette administrationen, skabe større gennemsigtighed omkring rettigheder og pligter samt danne grundlag for øget digitalisering.
- Dagpengesystemets finansiering, herunder fordele og ulemper ved at staten bærer den marginale ledighedsrisiko.
- Fordele og ulemper ved at fastholde arbejdsløshedsforsikring som en frivillig ordning, frem for at gøre det obligatorisk, herunder hvordan der sikres et tilstrækkeligt incitament til at opnå en høj forsikringsgrad.
- Indretning af dagpengesystemet som forsikringsordning i relation til private ledighedsforsikringer og øvrige ydelser til ledige.
- Mulighederne for at øge dagpengesystemets finansielle robusthed i forhold til de udfordringer, der følger af stadigt større mobilitet på arbejdsmarkedet, herunder et stadigt mere internationalt arbejdsmarked.

Kommissionens arbejde pågår inden for en samlet ramme, hvor dagpengesystemet skal understøtte:

- Tryghed for personer ramt af ufrivillig ledighed.
- Et fleksibelt arbejdsmarked med høj beskæftigelse og lav strukturel ledighed.
- At alle typer job skal kunne besættes.
- Imødekommen af forskellige behov for forskellige grupper på arbejdsmarkedet.
- Lediges motivation til at søge arbejde samt til høj faglig og geografisk mobilitet.
- Omkostningseffektiv og ubureaukratisk indsats, organisering og administration, herunder bedre udnyttelse af digitale muligheder.

- Kommunernes økonomiske tilskyndelse til at varetage arbejdsmarkedsopgaven effektivt.

Kommissionen skal præsentere konkrete modeller for en modernisering af dagpengesystemet. Vurderingen af anbefalingernes betydning for ledighed, beskæftigelse og de offentlige finanser skal ske på baggrund af Finansministeriets regneprincipper.

Det er en central betingelse, at anbefalingerne ikke må indebære højere strukturel ledighed, lavere strukturel beskæftigelse, svækkelse af de strukturelle offentlige finanser eller den finanspolitiske holdbarhed.

Kommissionen sammensættes af en formand og uafhængige eksperter samt med repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter.

Kommissionen betjenes af et sekretariat med deltagelse fra Beskæftigelsesministeriet, Økonomi- og Indenrigsministeriet og Finansministeriet. Andre ministerier inddrages efter behov.

Kommissionen kan rekvirere eksterne analyser i det omfang, kommissionen finder behov herfor.

Kommissionen skal afslutte sit arbejde senest ved årsskiftet 2015/16.
Kommissionen afrapporterer til regeringen.